

disputants- חולקים ♦ **statement- מימרא** ■
 ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- **central point for summary and review**
 < מובאה של פסקה קודמת- **insertion of an earlier segment**
story- מעשה O

◌ קושיא- **challenge** ◌
 ^ שאלה- **question**
 ! תירוץ- **answer** !
 ■ ראייה- **proof** ■

מקרא-key:

Talmud Navigator

פסחים-כל שעה	מאן דאמר	א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ										
מימרא												
יכול יוצא אדם ידי חובתו במעשר שני בירושלים - תלמוד לומר (דברים ט"ז) לחם עוני - מה שנאכל באנינות, יצא זה שאינו נאכל באנינות אלא בשמחה, דברי רבי יוסי הגלילי.	תנו רבנן: [רבי יוסי הגלילי]								◊	◊		לו.
מצות, מצות ריבה	רבי עקיבא:								◊	◊		לו.
אם כן מה תלמוד לומר לחם עוני									◌		לו.	
פרט לעיסה שנילושה בין ושמן ודבש.	[ר"ע]								!	◊		לו.
מאי טעמא דרבי עקיבא?									^		לו.	
מי כתיב לחם עוני עני כתיב.									!		לו.	
ורבי יוסי הגלילי									◌		לו.	
מי קרינן עני? עוני קרינן.	[רבי יוסי הגלילי]								!		לו.	
ורבי עקיבא									◌		לו.	
האי דקרינן ביה עוני - כדשמואל	[רבי עקיבא]								!	◊		לו.
לחם עני - לחם שעונין עליו דברים הרבה.	דאמר שמואל:								!	◊		לו.
וסבר רבי עקיבא עיסה שנילושה בין ושמן ודבש לא?									◌		לו.	
אין לשין עיסה בפסח בין ושמן ודבש. ואם לש, רבן גמליאל אומר: תשרף מיד	והתניא: [רבן גמליאל]								◊	◊		לו.
יאכל.	חכמים:								◊	◊		לו.
שבתאי היתה אצל רבי אליעזר ורבי יהושע, ולשתי להם עיסה בין ושמן ודבש, ולא אמרו לי דבר.	ואמר רבי עקיבא:								◊	◊		לו.
ואף על פי שאין לשין - מקטפין בו. אתאן לתנא קמא.	[ת"ק]								◊	◊		לו.
את שלשין בו - מקטפין בו, ואת שאין לשין בו - אין מקטפין בו.	חכמים:								◊	◊		לו.
ושוין שאין לשין את העיסה בפושרין.									◊		לו.	
לא קשיא, הא - ביום טוב ראשון, הא - ביום טוב שני.									!	◊		לו.
יומא קמא לא תלושו לי בחלבא, מכאן ואילך - לוושו לי בחלבא.	כדאמר להו רבי יהושע לבניה:								!	◊		לו.
אין לשין את העיסה בחלב, ואם לש - כל הפת אסורה, מפני הרגל עבירה.	והתניא:								◊		לו.	
אלא הכי קאמר: יומא קמא לא תלושו לי בדובשא, מכאן ואילך - לוושו לי בדובשא.									!	◊		לו.
ואיבעית אימא: לעולם בחלבא									!		לו.	
כעין תורא שרי	כדאמר רבינא:								!	◊		לו.
הכא נמי: כעין תורא.									!		לו.	
ושוין שאין לשין את העיסה בפושרין.									◊	◊	<	לו.
מאי שנא ממנחות?									◌		לו.	
כל המנחות נילוושו בפושרין ומשמרן שלא יחמצו	דתנן:								◊	◊		לו.
אם אמרו בוריון - יאמרו בשאין זריון?									!	◊		לו.

disputants- חולקים ♦ **statement- מימרא** ■
 ◇ **נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review**
 ^ **מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment**
O מעשה-story **! תירוץ-answer**
■ ראייה-proof

מקרא-key:

Talmud Navigator

פסחים-כל שעה	מאן דאמר	א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ									
מימרא											
אי הכי מילתת נמי לתית								ז			
אלמה אמר רבי זירא אמר רבה בר ירמיה אמר שמואל:								ז		◇	
לישה - בזריון איתא, לתיתה - ליתא בזריון.								!			
ולישה מי איתא בזריון? והכתיב (ויקרא ב) ויצק עליה שמן וגו' והביאה אל הכהן - מקמיצה ואילך מצות כהונה, לימד על יציקה ובלילה שכשירה בכל אדם								ז			
לישה, נהי דבזריון ליתא - במקום זריון איתא.								!		◇	
בלילה כשירה בזר, חוץ לחומת עזרה - פסולה.	דאמר מר:							!			
לאפוקי לתיתה, דאינה בזריון, ולא במקום זריון.								!		◇	
ומאי שנא ממנחת העומר?								ז			
מנחת העומר לותתין אותה, וצוברין אותה	דתניא:							ז		◇	
ציבור שאני.								!		◇	
יכול יוצא אדם ידי חובתו בככורים - תלמוד לומר (שמות יב) בכל מושבתיכם תאכלו מצות - מצה הנאכלת בכל מושבותיכם, יצאו בכורים שאין נאכלין בכל מושבותיכם אלא בירושלים, דברי רבי יוסי	תנו רבנן: [רבי יוסי הגלילי]									♦	◇
מצה ומרור, מה מרור שאינו בכורים - אף מצה שאינה בכורים.	רבי עקיבא:									♦	◇
אי מה מרור שאין במינו בכורים - אף מצה שאין במינה בכורים, אוציא חיטין ושעורין שיש במינן ביכורים										ז	
תלמוד לומר: מצות מצות - ריבה.								!			
אי מצות מצות ריבה אפילו ביכורים נמי								ז			
הדר ביה רבי עקיבא.										■	◇
יכול יצא אדם ידי חובתו בככורים - תלמוד לומר (שמות יב) בכל מושבתיכם תאכלו מצות - מצה הנאכלת בכל מושבות, יצאו ביכורים שאינן נאכלין בכל מושבות, אלא בירושלים. יכול שאני מוציא אף מעשר שני - תלמוד לומר מצות מצות ריבה.	דתניא:									■	◇
ומה ראית לרבות מעשר שני ולהוציא ביכורים								ז		■	
מרבה אני מעשר שני שיש לו היתר בכל מושבות כדרי אלעזר ומוציא אני ביכורים שאין להן היתר בכל מושבות.								!		■	
מנין למעשר שני שנטמא שפדין אותו אפילו בירושלים - תלמוד לומר (דברים יד) כי לא תוכל שאתו, ואין שאת אלא אכילה - שנאמר (בראשית מג) וישא משאת מאת פניו.	דאמר רבי אלעזר:							■	!	■	
מאן שמעת ליה דאמר במעשר שני נפיק ביה - רבי עקיבא, וקממעית להו לביכורים מבכל מושבתיכם. שמע מינה: הדר ביה.										■	◇
ורבי יוסי הגלילי, תיפוק ליה מלחם עני - מי שנאכל באוני, יצא זה שאין נאכל אלא בשמחה										ז	◇
סבר ליה כרבי שמעון								!			
ביכורים אסורין לאונן	דתניא: [רבנן]									♦	■
מתיר.	רבי שמעון:									♦	■
מאי טעמא דרבנן								^			
דכתיב (דברים יב) לא תוכל לאכל בשעריך								!			
תרומת ידך - אלו ביכורים, דאיתקש ביכורים למעשר, מה מעשר אסור לאונן - אף ביכורים אסור לאונן.	ואמר מר:							!			

Talmud Navigator

<p> ◆ חולקים-disputants ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review ^ מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story מקרא-key: </p>		<p> ■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof </p>		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ										
פסחים-כל שעה	מאן דאמר													
ורבי שמעון														לו:
תרומה קרינהו ורחמנא, כתרומה מה תרומה מותרת לאונן - אף ביכורים מותר לאונן.														לו:
ורבי שמעון, נהי דהיקיש לית ליה שמחה מיהא מיכתב כתיבא בהו, דכתיב (דברים כו) ושמחת בכל הטוב														לו:
ההוא לזמן שמחה הוא דאתא														לו:
מעצרת ועד החג - מביא וקורא, מהחג ועד חנוכה - מביא ואינו קורא.	דתנן:													לו:
לחם עני - פרט לחלוט ולאשישה. יכול לא יצא אדם ידי חובתו אלא בפת הדראה - תלמוד לומר מצות מצות - ריבה, ואפילו כמצות של שלמה. אם כן מה תלמוד לומר לחם עני - פרט לחלוט ולאשישה.	תנו רבנן:													לו:
ומאי משמע דהאי אשישה לישנא דחשיבותא														לו:
דכתיב (שמואל ב, ו) ויחלק לכל העם לכל המון ישראל למאיש ועד אשה לאיש חלת לחם אחת ואשפר אחד ואשישה אחת וגו'.														לו:
אשפר - אחד משישה בפר, אשישה - אחד משישה באיפה.	ואמר רב חנן בר אבא:													לו:
ופליגא דשמואל														לו:
אשישה - גרבא דחמרא, דכתיב (הושע ג) ואהבי אשישי ענבים.	דאמר שמואל:													לו:
איין אופין פת עבה (כיום טוב) בפסח, דברי בית שמאי	תנו רבנן: [בית שמאי]													לו:
מתירין.	בית הלל													לו:
וכמה פת עבה?														לו:
טפה, שכן מצינו בלחם הפנים טפה.	רב הונא:													לו:
אם אמרו בזרזין - יאמרו בשאינן זרזין? אם אמרו בפת עמילה - יאמרו בפת שאינו עמילה? אם אמרו בעצים יבשין - יאמרו בעצים לחים? אם אמרו בתנור חם - יאמרו בתנור צונן? אם אמרו בתנור של מתכת - יאמרו בתנור של חרס?	מתקוף לה רב יוסף:													לו:
מאי פת עבה? - פת מרובה.	ר' ירמיה בר אבא: שאילית את רבי ביחוד, ומנו - רב. א"ד רב ירמיה בר אבא... ומנו רבי הקדוש:													לו:
ואמאי קרו ליה פת עבה?														לו:
משום דנפישא בלישה.														לו:
ואי בעית אימא: באתריה דהאי תנא לפת מרובה פת עבה קרו ליה.														לו:
מאי טעמא?														לו:
אי משום דקא טרח טירחא דלא צריך														לו:
מאי איריא בפסח? אפילו ביום טוב נמי														לו:
איין הכי נמי, והאי תנא ביום טוב של פסח קאי.														לו:
איין אופין פת עבה ביום טוב	תניא נמי הכי, בית שמאי:													לו:
מתירין.	בית הלל:													לו:
יוצאין בפת נקיה ובהדראה, ובסריקין המצויירין בפסח, אף על פי שאמרו: אין עושין סריקין המצויירין בפסח.	תנו רבנן:													לו:

Talmud Navigator

<p> מִמְרָא-statement ■ קוּשְׂיָא-challenge † שְׂאֵלָה-question ^ תִּירוּקֵי-answer ! רְאִיָּה-proof ■ </p>		<p> חֻלְקֵי-disputants ◆ נְקוּדָה מְרֻכְזֵית לְסִיכּוּם וְחֻזְרָה-central point for summary and review ◊ מּוֹבָאָה שֶׁל פִּסְקָה קוֹדֶמֶת-insertion of an earlier segment < מַעֲשֵׂה-story O </p>		<p> מְקַרָא-key: </p>	
פסחים-כל שעה		מאן דאמר		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ	
מימרא					
מפני מה אמרו אין עושין סריקין המצוירין בפסח?	רבי יהודה: דבר זה שאל בייתוס בן זונין לחכמים:			א	לו.
מפני שהאשה שוהה עליה, ומחמצתה.	אמרו לו: [חכמים]			!	לו.
אפשר יעשנה בדפוס, ויקבענה כיון	אמר להם: [בייתוס בן זונין]			ז	לו.
יאמרו כל הסריקין - אסורין, וסריקי בייתוס - מותרין.	אמרו לו: [חכמים]			!	לו.
פעם אחת נכנסתי אחר אבא לבית רבן גמליאל, והביאו לפניו סריקין המצוירין בפסח.	רבי אלעזר בר צדוק:			ו	לו.
אבא, לא כך אמרו חכמים אין עושין סריקין המצוירין בפסח?	אמרתי: [רבי אלעזר בר צדוק]			ז	לו.
בני, לא של כל אדם אמרו, אלא של נחתומין אמרו.	אמר לי: [ר' צדוק]			!	לו.
לא של נחתומין אמרו, אלא של כל אדם.	איכא דאמרי, הכי קאמר ליה:			!	לו.
עושין סריקין כמין רקיקין, ואין עושין סריקין כמין גלוסקאות.	רבי יוסי:			■	לו.
הסופגנין, והדובשנין, ואיסקריטין, וחלת המסרת, והמדומע - פטורים מן החלה.	תנו רבנן:			■	לו.
מאי חלת המסרת?				א	לו.
זה חלוט של בעלי בתים.	רבי יהושע בן לוי:			!	לו.
הללו מעשה אילפס הן.	ריש לקיש:			◆ ■	לו.
מעשה אילפס הייבין, והללו שעשאן בחמה.	רבי יוחנן:			◆ ■	לו.
הסופגנין והדובשנין והאיסקריטין, עשאן באילפס - חייבין, בחמה - פטורין.	מיתבי:			ז ■	לו.
תויבתיה דרבי שמעון בן לקיש				ז	לו.
אמר לך רבי שמעון בן לקיש: הכא במאי עסקינן - שהרתיה ולבסוף הדביק	עולא:			!	לו.
אבל הדביק ולבסוף הרתיה מאי - הכי נמי דפטורין, אדתני סיפא עשאן בחמה פטורין ליפלוג וליחני בדידה: במה דברים אמורים - כגון שהרתיה ולבסוף הדביק, אבל הדביק ולבסוף הרתיה - פטורין				ז	לו.
חסורי מחסרא והכי קתני: במה דברים אמורים - שהרתיה ולבסוף הדביק, אבל הדביק ולבסוף הרתיה - נעשה כמי שעשאן בחמה ופטורין.	!				לו.
יוצאין במצה הינא ובמצה העשויה באילפס	תא שמע:			ז ■	לו.
הכא נמי: שהרתיה ולבסוף הדביק.				!	לו.
מאי מצה הינא?				א	לו.
כל שפורסה ואין חוטיין נמשכין הימנה.	רבי יהודה אמר שמואל:			!	לו.
וכן לחמי תודה.	רבא:			■	לו.
פשיטא, הכא לחם כתיב, והכא לחם כתיב				ז	לו.
מהו דתימא: הואיל וכתוב (ויקרא ז) והקריב ממנו אחד מכל קרבן, אחד - שלא יטול פרוס, והכא כמאן דפריסא דמאי - קא משמע לן.	!				לו.
המעיסה, בית שמאי פוטריין	מיתבי: [בית שמאי]			ז ■ ◆	לו:
מחייבין.	בית הלל:			ז ■ ◆	לו:
החליטה, בית שמאי מחייבין	[בית שמאי]			ז ■ ◆	לו:

disputants- חולקים- statement- מימרא- challenge- קושיא- question- שאלה- answer- תירוץ- proof- ראיה-
 ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- central point for summary and review
 < מובאה של פסקה קודמת- insertion of an earlier segment
 O מעשה- story

מקרא-key:

Talmud Navigator

פסחים-כל שעה	מאן דאמר	כ	ט	ז	ח	ו	ה	ד	ג	ב	א	לז:
מימרא	בית הלל:	◆	◊									לז:
פוטריין.												לז:
איזהו המעיסה ואיזהו החליטה?		^	◊									לז:
המעיסה - קמח שעל גבי מוגלשין, החליטה - מוגלשין שעל גבי קמח.		!	◊									לז:
זה וזה לפטור	רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר משום אביו:	◆	◊									לז:
זה וזה לחיוב	ואמרי לה:	◆	◊									לז:
אחד זה ואחד זה, עשאן באילפס - פטור, בתנור - חייב.	חכמים:	◆	◊									לז:
ותנא קמא, מאי שנא המעיסה ומאי שנא חליטה?			◊									לז:
כמחלוקת בכו כך מחלוקת בכו. ותברא, מי ששנה זו לא שנה זו.	רב יהודה אמר שמואל, וכן אמר רבי יהודה ואיתימא רבי יהושע בן לוי:	!	◊									לז:
אחד זה ואחד זה, עששאן באילפס - פטור, בתנור - חייב.	קתני מיהת: וחכמים אומרם:		◊									לז:
תיובתא דרבי יוחנן			◊									לז:
תנאי היא.	אמר לך רבי יוחנן:		!									לז:
יכול יהא מעיסה וחלוטה חייבין בחלה - תלמוד לומר לחם	דתניא: [ת"ק]	◆	!									לז:
אין לחם אלא האפוי בתנור.	רבי יהודה:	◆	!									לז:
רבי יהודה היינו תנא קמא			!									לז:
אלא לאו - מעשה אילפס איכא בנייהו.			!									לז:
מעשה אילפס חייבין	תנא קמא סבר:	!	!									לז:
מעשה אילפס פטורין	רבי יהודה סבר:	!	!									לז:
לא, דכולי עלמא - מעשה אילפס פטורין, והכא - כגון שחזור ואפאו בתנור קא מיפלגי.			◊									לז:
כיון שחזור ואפאו בתנור - לחם קרינן ביה	דתנא קמא סבר:	◆	◊									לז:
אין לחם אלא האפוי בתנור מעיקרא, וכיון דמעיקרא לאו בתנור אפייה - לאו לחם הוא.	ורבי יהודה סבר:	◆	◊									לז:
מאי טעמא דרבי יהודה - דכתיב (ויקרא כו) ואפו עשר נשים לחמכם בתנור אחד לחם האפוי בתנור אחד - קרוי לחם, ושאין אפוי בתנור אחד - אין קרוי לחם	רבי:		◊									לז:
יתבי רבה ורב יוסף אחוריה דרבי זורא, ויתבי רבי זורא קמיה דעולא.											○	לז:
הדביק מבפנים והרתיה מבחוץ מהו?	רבה לרבי זורא, בעי מיניה מעולא:										^	לז:
מאי אימא ליה? דאי אמינא ליה אמר לי: הי ניהו מעשה אילפס?	אמר ליה: [רבי זורא]										◊	לז:
הדביק מבפנים ואבוקה כנגדו מהו.	רב יוסף לרבי זורא, בעי מיניה מעולא:										^	לז:
מאי אימא ליה? דאי אמינא ליה, אמר לי: רוב עניים עושין כן.	אמר ליה: [רבי זורא]										◊	לז:
עיסה של מעשר שני, לדברי רבי מאיר - פטורה מן החלה, לדברי חכמים - חייבת בחלה, מצות של מעשר שני, לדברי רבי מאיר - אין אדם יוצא בה ידי חובתו בפסח, לדברי חכמים - יוצא בה ידי חובתו בפסח. אתרוג של מעשר שני, לדברי רבי מאיר - אין יוצא בו ידי חובתו ביום טוב, לדברי חכמים - אדם יוצא בו ידי חובתו ביום טוב.	וכן אמר רב אסי:										■	לז:

Talmud Navigator

■ מימרא-statement
 ⚡ קושיא-challenge
 ^ שאלה-question
 ! תירוץ-answer
 ■ ראייה-proof
 ◆ חולקים-disputants
 ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review
 < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment
 O מעשה-story
 ■ מקרא-key:

פסחים-כל שעה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל
מימרא	מתקוף לה רב פפא:												לה.
בשלמא עיסה - דכתיב (במדבר טו) עריסתיכם - משלכם. אתרוג נמי - דכתיב (ויקרא כג) ולקחתם לכם, לכם - משלכם יהא. אלא מצה, מי כתיב מצתכם?	רבא ואיתימא רב יימר בר שלמיא:												לה.
אתיא לחם לחם, כתיב הכא (דברים טז) לחם עני וכתוב התם (במדבר טו) והיה באכלכם מלחם הארץ. מה להלן משלכם - אף כאן משלכם.	לימא מסייע ליה:												לה.
עיסה של מעשר שני פטורה מן החלה, דברי רבי מאיר	[רבי מאיר]												לה.
חייבת.	חכמים:												לה.
לימא מסייע? היינו הך													לה.
הכי קאמר: לימא מדפליגי בעיסה, בהנך נמי פליגי. או דילמא: שאני התם, דכתיב עריסתיכם עריסתיכם תרי זימני.	בעי רבי שמעון בן לקיש:												לה.
מהו שיצא אדם ידי חובתו בחלה של מעשר שני בירושלים?	אליבא דרבי יוסי הגלילי - לא תיבעי לך, השתא בחולין לא נפיק, בחלתו מיבעיא?												לה.
כי תיבעי לך - אליבא דרבי עקיבא. בחולין הוא דנפיק - דאי מיטמו יש להן היתר במושבות, אבל חלה דאי מטמיא לית - לה היתר במושבות, ולשריפה אזלא - לא נפיק. או דילמא, אמרינן: הואיל ואילו לא קרא עליה שם ואיטמי - אית לה היתר במושבות ונפיק בה, השתא נמי נפיק.	איכא דאמרי:												לה.
הא דאי לא תיבעי לך, דודאי אמרינן הואיל.	כי תיבעי לך: חלה הלקוח בכסף מעשר שני.												לה.
ואליבא דרבנן לא תיבעי לך, כיון דאמרי יפדה - היינו מעשר.	כי תיבעי לך - אליבא דרבי יהודה, דאמר יקבר.												לה.
הלקוח בכסף מעשר שני שנטמא - יפדה	דתנן: [רבנן]												לה.
יקבר.	רבי יהודה:												לה.
מי אמרינן: הואיל ואי לא לקוח הוי, והואיל ולא קרא עליה שם ואיטמי - יש לו היתר במושבות ונפיק ביה - השתא נמי נפיק ביה. או דילמא: חד הואיל - אמרינן, תרי הואיל - לא אמרינן?	רבא:												לה.
מסתברא, שם מעשר חד הוא.	חלת תודה ורקיקי נזיר וכו'.												לה.
מנא הני מילי?	דאמר רבה: רבה:												לה.
מצה אלא לשום זבח.	רב יוסף:												לה.
אמר קרא (שמות יב) שבעת ימים מצות תאכלו - מצה הנאכלת לשבעת ימים, יצתה זו שאינה נאכלת לשבעת ימים אלא ליום ולילה.	תניא כוותיה דרבה, ותניא כוותיה דרב יוסף.												לה:
תניא כוותיה דרבה, ותניא כוותיה דרב יוסף.	תניא כוותיה דרבה:												לה:
יכול יצא ידי חובתו בחלות תודה ורקיקי נזיר - תלמוד לומר ושמרתם את המצות - מצה המשתמרת לשם מצה, יצתה זו שאינה משתמרת לשם מצה אלא לשום זבח.	תניא כוותיה דרב יוסף:												לה:
יכול יצא אדם ידי חובתו בחלות תודה ורקיקי נזיר, תלמוד לומר שבעת ימים מצות תאכלו - מצה הנאכלת לשבעה, יצתה זו שאינה נאכלת לשבעה אלא ליום ולילה.	ותיפוק ליה מלחם עני - מי שנאכל באנינות, יצא זה שאינו נאכל באנינות אלא בשמחה												לה:
סבר לה כרבי עקיבא	עני כתיב.												לה:

disputants- חולקים- statement- מימרא
challenge- קושיא- question- שאלה- תירוץ- answer- תירוץ- ראייה- proof-

◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- central point for summary and review
 < מובאה של פסקה קודמת- insertion of an earlier segment
 O מעשה- story

מקרא- key:

Talmud Navigator

פסחים- כל שעה	מאן דאמר	א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ											
ותיפוק ליה דהוה ליה מצה עשירה										ז	◇	לה:	
רביעית היא, ומתחלקת היא לכמה חלות.	שמואל בר רב יצחק:									!	◇	לה:	
ותיפוק ליה דאינן נאכלות בכל מושבות										ז	◇	לה:	
זאת אומרת חלות תודה ורקיקי נזיר נאכלין בנוב וגבעון.	ריש לקיש:									!	◇	לה:	
מהו שיצא אדם בחלות תודה ורקיקי נזיר? אמר לי: לא שמעתי. באתי ושאלתי לפני רבי יהושע, אמר לי: הרי אמרו חלות תודה ורקיקי נזיר שעשאן לעצמו - אין אדם יוצא בהן, למכור בשוק - יוצא בהן. כשבאתי והרציתי דברים לפני רבי אליעזר, אמר לי: ברית, הן הן הדברים שנאמרו לו למשה בסיני.	תניא: אמר רבי אילעאי, שאלתי את רבי אליעזר:										■	◇	לה:
ברית, הן הן הדברים שנאמרו לו למשה בסיני? ולא טעמא בעיא?	איכא דאמרי:									ז	■	לה:	
וטעמא מאי?										^		לה:	
כל לשוק אימלוכי מימלך, אמר: אי מזדבן - מזדבן, אי לא מזדבן - איפוק בהו אנא.	רבה:									!	◇	לה:	
ואלו ירקות שאדם יוצא בהן ידי חובתו בפסח: בחזרת, בתמכא, ובהרחבינא, ובעולשין, ובמרור.												■	לט.
יוצאין בהן בין לחוין בין יבשין. אבל לא כבושין ולא שלוקין ולא מבושלין.												■	לט.
ומצטרפין לכזית												■	לט.
ויוצאין בקלח שלהן.												■	לט.
ובדמאי, ובמעשר ראשון שנשטה תרומתו, ומעשר שני והקדש שנפדו.												■	לט.
חזרת - חסא.												■	לט.
עולשין - הינדבי.												■	לט.
תמכא, אמר רבה בר בר חנה: תמכא שמה.	[רבה בר בר חנה]											■	לט.
הרחבינא, אמר רבי שמעון בן לקיש: אצוותא דדיקלא.	[רבי שמעון בן לקיש]											■	לט.
ובמרור - מרירתא.												■	לט.
אלו ירקות שאדם יוצא בהן ידי חובתו בפסח: בעולשין, ובתמכא, בהרחלין, בהרחבינין, ובחזרין.	תני בר קפרא:											◇	לט.
אף עולשי שדה, ועולשי גינה, וחזרת.	רב יהודה:											◇	לט.
עולשי גינה וחזרת? הא תנא לה רישא										ז		לט.	
הכי קאמר: אף עולשי שדה כעולשי גינה וחזרת.										!		לט.	
אף עסוס, וטורא, ומר ירואר.	רבי מאיר:											■	לט.
עסוס וטורא - אחד הוא, ומר - זה הוא ירואר.	אמר ליה רבי יוסי:											■	לט.
אלו ירקות שאדם יוצא בהן ידי חובתו בפסח: בעולשין, ובתמכא, ובהרחבינין, ובהרגינין, ובהרדופנין.	תני דבי שמואל:											◇	לט.
אף חזרת יולין וחזרת גלין כיוצא בהן.	רבי יהודה:											◇	לט.
אף ערקבליים. וחזרת על כל תלמידיו ובקשותי לי חבר, ולא מצאתי. וכשבאתי לפני רבי אליעזר בן יעקב הודה לדברי.	רבי אילעא אומר משום רבי אליעזר:											◇	לט.
כל שיש לו שרף.	רבי יהודה:											■	לט.

Talmud Navigator

■ מימרא-statement
 ⚡ קושיא-challenge
 ^ שאלה-question
 ! תירוץ-answer
 ■ ראייה-proof
 ◆ חולקים-disputants
 ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review
 < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment
 O מעשה-story
 :מקרא-key

פסחים-כל שעה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	לט.
מימרא	רבי יוחנן בן ברוקה: כל שפניו מכסיפין.												לט.
	אחרים: כל ירק מר יש לו שרף ופניו מכסיפין.												לט.
	רבי יוחנן: מדברי כולן נלמד: ירק מר יש לו שרף ופניו מכסיפין.												לט.
	רב הונא: הלכה כאחרים.												לט.
	רבינא אשכחיה לרב אחא בריה דרבא דהוה מהדר אמרירתא.												לט.
	אמר ליה: [רבינא] מאי דעתך - דמרירין טפי												לט.
	[תנן] והא חזרת תנן												לט.
	ותנא דבי שמואל: חזרת												לט.
	ואמר רבי אשיאי: מצוה בחזרת												לט.
	ואמר רבא: מאי חזרת - חסא. מאי חסא - דחס רחמנא עליון.												לט.
	ואמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: למה נמשלו מצריים כמרור - לומר לך: מה מרור זה שתחילתו רך וסופו קשה, אף מצריים - תחילתן רכה וסופן קשה.												לט.
	אמר ליה: [רב אחא בריה דרבא] הדרי בי.												לט.
	רב רחומי לאביי: ממאי דהאי מרור מין ירק הוא? אימא מרירתא דכופיא												לט.
	דומיא דמצה, מה מצה גידולי קרקע - אף מרור גידולי קרקע.												לט.
	ואימא הירדוף												לט.
	דומיא דמצה, מה מצה מין זרעים - אף מרור מין זרעים												לט.
	ואימא הרזיפן												לט.
	דומיא דמצה, מה מצה שניקחת בכסף מעשר - אף מרור שניקח בכסף מעשר.												לט.
	רבה בר רב חנין לאביי: אימא מרור חך												לט.
	מרורים כתיב												לט.
	ואימא מרורים תרי												לט.
	דומיא דמצה, מה מצה מינין הרבה - אף מרור מינין הרבה.												לט.
	רבה בר רב הונא אמר רב: ירקות שאמרו חכמים שאדם יוצא בהן ידי חובתו בפסח - כולן נזרעין בערוגה אחת.												לט.
	למימרא דלית בהו משום כלאים.												לט.
	מתיר רבא: חזרת וחזרת גלין, עולשין ועולשי שדה, כרישין וכרישי שדה, כוסבר וכוסבר שדה, חרדל וחרדל מצרי, ודלעת המצרי והרמוצה - אינם כלאים זה בזה.												לט.
	חזרת וחזרת גלין - אין, חזרת ועולשין לא												לט.
	וכי תימא כולהו בהדדי קתני להו												לט.
	והא אמר רב: זוגות וזוגות קתני												לט.
	מאי נזרעין דאמר רב - נזרעין כהלכתן												לט.

disputants- חולקים ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת- insertion of an earlier segment O מעשה- story	statement- מימרא ♣ קושיא- challenge ^ שאלה- question ! תירוץ- answer ■ ראייה- proof
מקרא- key:	

Talmud Navigator

פסחים- כל שעה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל
כהלכתן תנינא													לט:
ערוגה שהיא ששה על ששה טפחים - זורעין בתוכה חמשה זרעונין, ארבע על ארבע רוחות הערוגה ואחת באמצע.	[תנינא]												לט:
מהו דתימא: הני מילי - בורעין, אבל בירקות לא - קא משמע לן.													לט:
למימרא דירקות אלימא מזרעים?													לט:
כל מיני זרעים אין זורעין בערוגה אחת, כל מיני ירקות זורעין בערוגה אחת.	והתנן:												לט:
מהו דתימא: הני מרור מין זרעים נינהו, קא משמע לן.													לט:
זרעים סלקא דעתך?													לט:
ירקות	והא תנן:												לט:
ירקות	ותני בר קפרא:												לט:
ירקות	ותני דבי שמואל:												לט:
חזרת איצטריכא ליה, סלקא דעתך אמינא: הואיל וסופה להקשות - ניתיב לה רווחא טפי.													לט:
קלח של כרוב שהוקשה - מרחיבין לו בית רובע.	לאו אמר רבי יוסי ברבי חנינא:												לט:
אלמא: כיון דסופה להקשות - יהיבין ליה רווחא טפי. הכא נמי - ניתיב לה רווחא טפי - קא משמע לן.													לט:
יוצאין בהן בין לחין בין יבשין כו'.													לט:
לא שנו אלא בקלח, אבל בעלין, לחין - אין, יבשין - לא.	רב הסדא:												לט:
והא מדקתני סיפא בקלח שלהן - מכלל דרישא עלין													לט:
פרושי קא מפרש, כי קתני בין לחין בין יבשין - אקלח.													לט:
יוצאין בהן ובקלח שלהן, בין לחין בין יבשין, דברי רבי מאיר.	מיתיבי: [רבי מאיר]												לט:
לחין - יוצאין בהן, יבשין - אין יוצאין בהן.	חכמים:												לט:
ושווין שיוצאין בהן כמושין, אבל לא כבושין ולא שלוקין ולא מבושלין.													לט:
כללו של דבר: כל שיש בו טעם מרור - יוצאין בו, וכל שאין בו טעם מרור - אין יוצאין בו.													לט:
תרגומא אקלח.													לט:
אין יוצאין בהן כמושין	תנו רבנן: [ת"ק]												לט:
יוצאין בהן כמושין.	משום רבי אליעזר ברבי צדוק אמרו:												לט:
מהו שיצא אדם ידי חובתו במרור של מעשר שני בירושלים?	בעי רמי בר חמא:												לט:
אליבא דרבי עקיבא לא תיבעי לך - השתא במצה דאורייתא נפיק - במרור דרבנן מיבעיא?													לט:
כי תיבעי לך - אליבא דרבי יוסי הגלילי מאי? במצה דאורייתא הוא דלא נפיק - אבל מרור דרבנן נפיק או דילמא כל דתקינן רבנן - כעין דאורייתא תקון.													לט:
מסתברא, מצה ומרור.	רבא:												לט:
אין שורין את המורסן לתרנגולים, אבל חולטין.													לט:

Talmud Navigator

<p> ■ מימרא-statement ^ קושיא-challenge < שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof </p>		<p> ◆ חולקים-disputants ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story </p>		מקרא-key:									
פסחים-כל שעה													
מאן דאמר	מימרא	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י		
	האשה לא תשרה את המורסן שתוליך בידה למרחץ, אבל שפה היא בכשרה יבש.										■	לט:	
	לא ילעוס אדם חיטין ויניח על מכתו, מפני שהן מחמיצות.										■	לט:	
תנו רבנן:	אלו דברים שאין באין לידי חימוץ: האפוי, והמבושל, והלוחט שחלטו ברותחין.										◆	לט:	
	מבושל? אדמבשל ליה מחמע										ז	לט:	
רב פפא:	האפוי שבישלו קאמר.										!	לט:	
תניא, רבי יוסי ברבי יהודה:	קמח שנפל לתוכו דלף - אפילו כל היום כולו - אינו בא לידי חימוץ.										■	לט:	
רב פפא:	והוא דעביד טיף להדי טיף.										■	לט:	
אמרי דבי רבי שילא:	ותיקא שרי.										■	לט:	
והתניא:	ותיקא אסור										ז	לט:	
	לא קשיא: הא - דעבדיה במישחא ומילחא, הא - דעבדיה במיא ומילחא.										!	לט:	
מר זוטרא:	לא לימחי איניש קדרא בקמחא דאבישנא, דילמא לא בשיל שפיר, ואתי לידי חימוץ.										■	לט:	
רב יוסף:	לא ליחלוט איניש תרי חיטי בהדי הדדי - דילמא אולא חדא ויתבה בציריא דחברתה, ולא סליק להו דיקולא דמיא מארבע רוחתא, ואתי לידי חימוץ.										■	לט:	
ואמר אביי:	לא ליחרוך איניש תרי שיבולי בהדי הדדי, דילמא נפקי מיא מהאי ובלע אידך, ואתי לידי חימוץ.										■	מ.	
אמר ליה רבא:	אי הכי - אפילו חדא נמי, דילמא נפיק מהאי רישא ובלע אידך רישא										■	מ.	
אלא אמר רבא:	מי פירות נינהו, ומי פירות אינן מחמיצין.										■	מ.	
	והדר ביה אביי מההיא, דכל אגב מדלייהו לא מחמיצין.										■	מ.	
דאמר אביי:	האי חצבא דאבישנא, סחיפא - שרי, זקיפא - אסור.										◆	מ.	
רבא:	אפילו זקיפא נמי שרי, מי פירות נינהו, ומי פירות אינן מחמיצין.										◆	מ.	
תנו רבנן: [ת"ק]	אין לותרין שעורין בפסח, ואם לתת, נתבקעו - אסורות, לא נתבקעו - מותרות										◆	מ.	
רבי יוסי:	שורן בחומץ וחומץ צומתן.										◆	מ.	
שמואל:	אין הלכה כרבי יוסי.										■	מ.	
רב חסדא אמר מר עוקבא:	לא נתבקעו ממש, אלא כל שאילו מניחן על פי חבית והן נתבקעות מאיליהן.										◆	מ.	
שמואל:	נתבקעו ממש.										◆	מ.	
	עבד שמואל עובדא בדורא דבי בר חשו נתבקעו ממש.										○	מ.	
רבה:	בעל נפש לא ילתות.										■	מ.	
	מאי איריא בעל נפש? אפילו כולי עלמא נמי										ז	מ.	
דהא תניא:	אין לותרין שעורין בפסח										■	מ.	
הכי קאמר:	בעל נפש - אפילו חיטין דשרירי לא ילתות.										!	מ.	
אמר ליה רב נחמן:	מאן דציית ליה לאבא אכיל נהמא דעיפושא. דהא בי רב הונא לתתי, ובי רבא בר אבין לתתי.										ז	מ.	

מִימְרָא-statement ■
קוּשְׂיָא-challenge †
שְׂאֵלָה-question ^
תִּירוּץ-answer !
רְאִיָּה-proof ■

◆ חולקים-disputants
 † נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review
 ^ מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment
 O מעשה-story

מקרא-key:

פסחים-כל שעה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב	יג	יד	טו	טז	יז	יח	יט	כ	
אסור ללנות.	רבא:											□										מ.
אין לותתין שעורין בפסח	אלא הא דתניא:											□	⋈									מ.
שעורין הוא - דלא, הא חיטי - שרין												□	⋈									מ.
לא מיבעיא קאמר, לא מיבעיא חיטין, כיון דאית ביה ציריא - עיילי בהו מיא, אבל שערי דשיעי - אימא שפיר דמי, קא משמע לן.												□	!									מ.
מותר ללנות	הדר אמר רבא:																					מ.
יוצאין בפת נקיה והדראה	דתניא:																					מ.
ואי אפשר נקיה בלא לתיתה.																						מ.
הקמחין והסלתות של נכרים, של כפרים - טהורים, ושל כרכין - טמאין.	איתיביה רב פפא לרבא:																					מ.
דכפרים מאי טעמא? לאו משום דלא לתת, וקא קרי ליה סולת																						מ.
תרגומא אקמחא.																						מ.
מאי טעמא לא אימא ליה מהא פפא	בתר דנפיק אמר: [רב פפא]																					מ.
חיטין של מנחות - אין לותתין אותם	דאמר רבי זירא אמר רב ירמיה אמר שמואל:																					מ.
וקא קרי להו סולת																						מ.
מצוה ללנות, שנאמר (שמות יב) ושמרתם את המצות אי לא דבעי לתיתה - שימור למאי? אי שימור דלישה - שימור דלישה לאו שימור הוא	הדר אמר רבא:																					מ.
בצקות של נכרים אדם ממלא כריסו מהן, ובלבד שיאכל כזית מצה באחרונה.	דאמר רב הונא:																					מ.
באחרונה - אין, בראשונה - לא. מאי טעמא - משום דלא עבד בהו שימור. ולעביד ליה שימור מאפיה ואילך אלא לאו שמע מינה - שימור מעיקרא בעינן.																						מ.
וממאי? דילמא שאני התם, דבעידנא דנחית לשימור - לא עבד לה שימור. אבל היכא דבעידנא דנחית לשימור עבדי לה שימור - הכי נמי דשימור דלישה הוי שימור.																						מ.
ואפילו הכי לא הדר ביה רבא																						מ.
כי מהפכיתו - הפיכו לשום מצוה.	דאמר [רבא] להו להנהו דמהפכי כפי:																					מ.
שימור מעיקרא - מתחלתו ועד סופו בעינן.	אלמא קסבר: [רבא]																					מ.
מר בריה דרבינא מנקטא ליה אימיה בארבי.	[מר בריה דרבינא]																					מ.
ההוא ארבא דחיטי דטבעא בחישתא, שריא רבא לזבוני לנכרים.	[רבא]																					מ.
בגד שאבד בו כלאים - הרי זה לא ימכרנו לנכרי, ולא יעשה בו מרדעת לחמור, אבל עושין אותו תכריכין למת.	איתיביה רבה בר ליואי לרבא:																					מ.
לנכרי מאי טעמא לא - לאו משום דהדר מזבין לישראל?																						מ.
לזבינהו קבא קבא לישראל, כי היכי דכליא קמי פיסחא.	הדר אמר רבא:																					מ.
אין מוללין את הקדירה בפסח, והרוצה שימולול - נתן את הקמח ואחר כך נתן - את החומץ.	תנו רבנן: [ת"ק]																					מ.
אף נתן את החומץ ואחר כך נתן את הקמח.	יש אומרים:																					מ.
מאן יש אומרים?																						מ.
רבי יהודה היא	רב חסדא:																					מ.

Talmud Navigator

<p> disputants- חולקים ♦ central point for summary and review- נקודה מרכזית לסיכום וחזרה ◊ insertion of an earlier segment- מובאה של פסקה קודמת < story- מעשה O key-מקרא: </p>		<p> statement- מימרא ■ challenge- קושיא † question- שאלה ^ answer- תירוץ ! proof- ראייה ■ </p>		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ										
פסחים-כל שעה		מאן דאמר												
מימרא														
האילפס והקדירה שהעבירן מרותחין - לא יתן לתוכן תבלין, אבל נותן לתוך הקערה או לתוך התמחוי.	דתנן: [ת"ק]	◊ !												מז
לכל הוא נותן, חוץ מדבר שיש בו חומץ וציר.	רבי יהודה:	◊ !												מז
ונקמה כרבי יוסי		ז												מז
שורן בחומץ, וחומץ צומתן	דתניא רבי יוסי	■ ז												מז
כי אשמעין ליה לרבי יוסי - הני מילי דאיתיה בעיניה, אבל על ידי תערובת - לא.		!												מז
אחד זה ואחד זה אסור, משום לך אמרינן נירא, סחור סחור, לכרמא לא תקרב.	עולא:	◊ ■												מז
שרי ליה לבורדיקי דבי ריש גלותא לממחה קדירה בחסיסי.	רב פפי:	■ O												מז
איכא דשרי כי האי מילתא בדוכתא דשכיחי עבדי?	רבא:	ז												מז
רבא גופא מחי לה קידרא בחסיסי.	איכא דאמרי:	■ O												מז
אין נותנין קמח לתוך הרוסת או לתוך החרדל, ואם נתן - יאכל מיד	[ת"ק]	◊ ■												מז
אוסר.	רבי מאיר:	◊ ■												מז
אין מבשלין את הפסח לא במשקין ולא במי פירות, אבל סכין ומטבילין אותו בהן.		■												מז
מי תשמישו של נחתום ישפכו, מפני שהן מחמיצין.		■												מז
מחלוקת - לתוך החרדל, אבל לתוך הרוסת - דברי הכל ישרף מיד.	רב כהנא:	■												מז
אין נותנין קמח לתוך החרוסת, ואם נתן - ישרף מיד.	ותניא נמי הכי:	■ ■												מז
לתוך החרדל, רבי מאיר אומר: ישרף מיד	[רבי מאיר]	◊ ■ ■ ■												מז
יאכל מיד	חכמים:	◊ ■ ■ ■												מז
הלכת כדברי חכמים.	רב הונא בריה דרב יהודה אמר רב נחמן אמר	■												מז
אחרוסת קאמר מר, או אחרדל קאמר מר?	רב נחמן בר יצחק לרב הונא בריה דרב יהודה:	^												מזא
למאי נפקא מינה?	אמר ליה: [רב הונא בריה דרב יהודה]	ז												מזא
לדרב כהנא	[רב נחמן בר יצחק]	!												מזא
מחלוקת - לתוך החרדל, אבל לתוך החרוסת - דברי הכל ישרף מיד,	דאמר רב כהנא:	!												מזא
לא שמיע לי, כלומר לא סבירא לי.	אמר ליה: [רב הונא בריה דרב יהודה]	!												מזא
כוותיה דרב כהנא מסתברא	רב אשי:	■												מזא
אין הלכה כרבי יוסי.	מדאמר שמואל:	■ ■												מזא
מאי לאו - צמותי הוא דלא צמית, הא חמועי - מחמעא.		■												מזא
לא, דילמא לא מצמת צמית ולא חמועי מחמע.		ז												מזא
אין מבשלין וכו'.		■												מזא
(שמות יב) במים - אין לי אלא במים, שאר משקין מניין? אמרת: קל וחומר, ומה מים שאין מפיגין טעמן - אסורין, שאר משקין שמפיגין טעמן - לא כל שכן?	תנו רבנן: [ת"ק]	■												מזא

disputants- חולקים- statement- מימרא- challenge- קושיא- question- שאלה- answer- תירוץ- proof- ראייה-
central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- insertion of an earlier segment- מובאה של פסקה קודמת- story- מעשה- O
מקרא- key:

Talmud Navigator

פסחים-כל שעה	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
במים - אין לי אלא מים, שאר משקין מניין - תלמוד לומר (שמות יב) ובשל מבשל - מכל מקום.	רבי:											◊
מאי בנייהו?												▲
איכא בנייהו: צלי קדר.												◊
ורבנן האי בשל מבשל מאי עבדי להו?												◊
מבעי ליה לכדתניא:												!
בשלו ואחר כך צלאו, או שצלאו ואחר כך בשלו - חייב.	[דתניא]											!
בשלמא בשלו ואחר כך צלאו חייב - דהא בשליה, אלא צלאו ואחר כך בשלו הא צלי אש הוא, אמאי?												◊
הא מני - רבי יוסי היא	רב כהנא:											◊
יוצאין ברקיק השרוי, ובמבושל שלא נימוח, דברי רבי מאיר.	דתניא: [רבי מאיר]											◊
יוצאין ברקיק השרוי, אבל לא במבושל, אף על פי שלא נימוח.	רבי יוסי:											◊
אפילו תימא רבי מאיר, שאני הכא דאמר קרא ובשל מבשל - מכל מקום.	עולא:											◊
יכול צלאו כל צורכו יהא חייב - תלמוד לומר (שמות יב) אל תאכלו ממנו נא ובשל מבשל במים, נא ובשל מבושל אמרתי לך, ולא שצלאו כל צורכו.	תנו רבנן:											◊
היכי דמי?												▲
דשויה הרוכא.	רב אשי:											!
יכול אכל כזית חי יהא חייב - תלמוד לומר אל תאכלו ממנו נא ובשל מבשל נא ובשל אמרתי לך, ולא חי. יכול יהא מותר - תלמוד לומר (שמות יב) כי אם צלי אש.	תנו רבנן:											◊
היכי דמי נא?												▲
כדאמרי פרסאי אברנים.	רב:											!
המבשל בחמי טבריא בשבת - פטור. פסח שבשלו בחמי טבריא - חייב.	רב חסדא:											◊
מאי שנא בשבת דלא - דתולדות אש בעינן, וליכא, פסח נמי - לאו תולדות אש הוא.												◊
מאי חייב דקתני - דקא עבר משום צלי אש.	רבא:											!
רב הייא בריה דרב נתן מתני לה להא דרב חסדא בהדיא												○
המבשל בחמי טבריא בשבת - פטור, ופסח שבשלו בחמי טבריא - חייב, שעבר משום צלי אש.	רב חסדא:											◊
אכלו נא - לוקה שתיים, מבושל - לוקה שתיים, נא ומבושל - לוקה שלש.	רבא:											◊
אין לוקין על לאו שבכללות.	אביי:											◊
תרתיה הוא דלא לקי - חדא מיהת לקי.	איכא דאמרי:											◊
חדא נמי לא לקי, דלא מייחד לאווייה כלאו דחסימה.	איכא דאמרי:											◊
אכל זג - לוקה שתיים, חרצן - לוקה שתיים, זג וחרצן - לוקה שלש.	רבא:											◊
אין לוקין על לאו שבכללות.	אביי:											◊
תרתיה הוא דלא לקי - חדא מיהת לקי.	איכא דאמרי:											◊

disputants-חולקים ♦ **statement-מימרא** ■
 ◊ **נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review**
 < **מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment** ^ **קושיא-challenge**
story-מעשה O **תירוץ-answer** ! **שאלה-question**
ראיה-proof ■

מקרא-key:

Talmud Navigator

פסחים-כל שעה	מאן דאמר	כ	ט	ז	ח	ט	י	כ	א
חדא נמי לא לקי, דלא מיחד לאווייה כלאו דחסימה.	איכא דאמרי:								מא:
אכל כזית נא מבעוד יום - פטור, כזית נא משחשיכה - חייב. אכל כזית צלי מבעוד יום - לא פסל עצמו מבני חבורה, כזית צלי משחשיכה - פסל עצמו מבני החבורה.	תנו רבנן:								מא:
יכול אכל כזית נא מבעוד יום יאה חייב, ודין הוא: ומה בשעה שישנו בקום אכול צלי - ישנו בכל תאכל נא, בשעה שאינו בקום אכול צלי - אינו דין שישנו בכל תאכל נא? או לא: בשעה שאינו בקום אכול צלי - ישנו בכל תאכל נא, בשעה שישנו בקום אכול צלי - אינו בכל תאכל נא. ואל תתמה, שהרי הותר מכללו אצל צלי. תלמוד לומר (שמות יב) אל תאכלו ממנו נא ובשל מבשל במים כי אם צלי אש, שאין תלמוד לומר כי אם צלי אש ומה תלמוד לומר כי אם צלי אש - לומר לך: בשעה שישנו בקום אכול צלי - ישנו בכל תאכל נא, בשעה שאינו בקום אכול צלי - אינו בכל תאכל נא.	תניא אידך:								מא:
אקרא אני בשל מה תלמוד לומר מבשל - שיכול אין לי אלא שבישלו משחשיכה, בשלו מבעוד יום מנין - תלמוד לומר בשל מבשל - מכל מקום.	רבי:								מא:
והאי בשל מבשל אפקיה רבי לצלי קדר ולשאר משקין									מא:
אם כן לימא קרא או בשל בשל או מבשל מבשל, מאי בשל מבשל - שמעת מינה תרתי.									מא:
אכל צלי מבעוד יום - חייב, וכזית נא משחשיכה - חייב.	תנו רבנן:								מא:
קתני צלי דומיא דנא, מה נא בלאו - אף צלי בלאו.									מא:
בשלמא נא - כתיב אל תאכלו ממנו נא אלא צלי מנלן?									מא:
דכתיב (שמות יב) ואכלו את הבשר בלילה הזה בלילה - אין, ביום - לא.									מא:
האי לאו הבא מכלל עשה הוא, וכל לאו הבא מכלל עשה - עשה									מא:
הא מני - רבי יהודה היא	רב חסדא:								מא:
(ויקרא כב) שור ושה שרוע וקלוט נדבה תעשה אתו - אותו אתה מתפיש לבדק הבית, ואי אתה מתפיש תמימים לבדק הבית. מכאן אמרו: כל המתפיש תמימים לבדק הבית - עובר בעשה. אין לי אלא בעשה, בלא תעשה מנין - תלמוד לומר (ויקרא כב) וידבר ה' אל משה לאמר - לימד על כל הפרשה כולה שיהא בלא תעשה, דברי רבי יהודה.	דתניא: [רבי יהודה]								מב.
מאי משמע?	רבי לבר קפרא:								מב.
דכתיב לאמר - לא נאמר בדברים.	אמר לו: [בר קפרא]								מב.
לאמר - לאו אמור.	בי רב אמרי:								מב.
מי תשמישו של נחתום וכלי.									מב.
שופכין במקום מדרון, ואין שופכין במקום האישבורן.	תני חדא:								מב.
שופכין במקום האישבורן	ותניא אידך:								מב.
לא קשיא: הא - דנפיש, קו. הא - דלא נפיש, דלא קו.									מב.
אשה לא תלוש אלא במים שלנו.	רב יהודה:								מב.
דרשה רב מתנה בפפוניא. למחר אייתו כולי עלמא הצבייהו אותו לגביה, ואמרו ליה: הב לן מיא אמר להו: אנא במיא דביתו אמרי.	[רב מתנה]								מב.
אשה לא תלוש בחמה, ולא בחמי חמה, ולא במים הגרופין מן המולייר, ולא תגביה ידה מן התנור עד שתגמור את כל הפת. וצריכה שני כלים, אחד שמקטפת בו ואחד שמוצננת בו את ידיה.	דרש רבא:								מב.
איבעיא להו: עברה ולשה מהו?									מב.
מותר	מר זוטרא:								מב.
אסור.	רב אשי:								מב.

Talmud Navigator

♦ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story key-מקרא:	■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof
---	--

פסחים-כל שעה	מימרא	מאן דאמר	א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ														
מנא אמינא לה	מר זוטרא:																מב.
אין לותתין השעורין בפסח. ואם לתת, נתבקעו אסורים, לא נתבקעו - מותרין.	דתניא:																מב.
אטו כולהו חדא מחיתא מחיתנהו? היכא דאיתמר איתמר, והיכא דלא איתמר - לא איתמר.	ורב אשי אמר:																מב.
הדרן עלך כל שעה																	◊

מִימְרָא-statement ■
קוּשְׁיָא-challenge ♪
שְׂאֵלָה-question ^
תִּירוּץ-answer! !
רְאִיָּה-proof ■

חֻלְקִים-disputants ◆
נְקוּדָה מְרִכִּזִית לְסִיכּוּם וְחֻזְרָה-central point for summary and review ◇
מּוֹבָאָה שֶׁל פִּסְקָה קוּדְמַת-insertion of an earlier segment <
מַעֲשֵׂה-story O

מְקַרָּא-key:

Talmud Navigator

פסחים-אלו עוברין	מאן דאמר	א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ											
ואלו עוברין בפסח: כותה הבבלי, ושכר המדי, וחומץ האדומי, וזיתום המצרי, וזמן של צבעים, ועמילן של טבחים, וקולן של סופרים.												■	מב: מ
אף תכשיטי נשים.	רבי אליעזר:											■	מב: מב
זה הכלל: כל שהוא ממין דגן - הרי זה עובר בפסח.												■	מב: מב
הרי אלו באזהרה, ואין בהן משום כרת.												■	מב: מב
שלשה דברים נאמרים בכותה הבבלי: מטמטם את הלב, ומסמא את העינים, ומכחיש את הגוף. מטמטם את הלב - משום נסיוני דחלבא, ומסמא את העינים - משום מילחא, ומכחיש את הגוף - משום קומניתא דאומא.	תנו רבנן:											◇	מב: מב
שלשה דברים מרבין הובל, וכופפין את הקומה ונוטלין אחד מחמש מאות ממאור עיניו של אדם. אלו הן: פת קיבר, ושכר חדש, וירק חי.	תנו רבנן:											◇	מב: מב
שלשה דברים ממעטין את הובל, וזוקפין את הקומה, ומאירין את העינים. אלו הן: פת נקיה, בשר שמן, ויין ישן. פת נקיה - דסמיא, בשר שמן - דצפירתא דלא אפתח, יין ישן - עתיק עתיקי.	תנו רבנן:											◇	מב: מב
כל מילי דמעלי להאי - קשה להאי, ודקשה להאי - מעלי להאי, בר מזגבילא רטיבא, ופילפלי אריכתא, ופת נקיה, ובשר שמן, ויין ישן - דמעלי לכולי גופיה.												◇	מב: מב
שכר המדי												■	מב: מב
דרמו ביה מי שערי.												■	מב: מב
וחומץ האדומי												■	מב: מב
דשדו ביה שערי.												■	מב: מב
בתחלה, כשהיו מביאין נסכים מיהודה - לא היה יינם של יהודה מחמיץ עד שנותנין לתוכן שעורין, והיו קורין אותו חומץ סתם. ועכשיו אין יינם של אדומיים מחמיץ עד שנותנין לתוכן שעורין, וקורין אותו חומץ האדומי. לקיים מה שנאמר (יחזקאל כו) אמלאה החרבה, אם מלאה זו - חריבה זו, ואם מלאה זו - חרבה זו.	רב נחמן:											◇	מב: מב
מהכא (בראשית כה) ולאם מלאם יאמץ.	רב נחמן בר יצחק:											■	מב: מב
ביהודה, בראשונה הלוקח חומץ מעם הארץ - אינו צריך לעשר, מפני שחזקה אינו בא אלא מן התמד. ועכשיו, הלוקח חומץ מעם הארץ - צריך לעשר, שחזקתו אינו בא אלא מן היין.	תניא, אמר רבי יהודה:											◇	מב: מב
וסבר רבי יהודה תמד לאו בר שעורי הוא?												⚡	מב: מב
המתמד נתן מים במדה, ומצא כדי מדתו - פטור	והא תנן: [ת"ק]											◆	מב: מב
מחייב	רבי יהודה:											◆	מב: מב
לא נחשדו עמי הארץ על התמד.	הכי קאמר: [רבי יהודה]											!	מב: מב
אי בעית אימא: נחשדו. ולא קשיא: הא - בדרווקא, הא - בדפורצני.												!	מב: מב
וזיתום המצרי וכו'.												■	מב: מב
מאי זיתום המצרי?												^	מב: מב
תלתא שערי, תלתא קורטמי, ותלתא מלאה.	תנא רב יוסף:											!	מב: מב
מפיק שערי ומעיל חטי	רב פפא:											!	מב: מב
וסימניך סיסני.												■	מב: מב
תרו להו, וקלו להו, ושחני להו, ושתו להו מדיבחה ועד עצרתא. דקמיט - מרפי ליה, ודרפי - מקמיט ליה, לחולה ולאשה עוברת - סכנתא.												■	מב: מב
וזמן של צבעים וכו'.												■	מב: מב
מיא דחיוורי דצבעי בהו לכא.	הכא תרגימו:											■	מב: מב

♦ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story key-מקרא:	■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof
---	--

Talmud Navigator

פסחים-אלו עוברין	מימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	מב:
ועמילן של טבחים וכו'														מב: <
פת תבואה שלא הביאה שליש, שמניחה על פי קדירה ושואבת הזוהמא.														מב:
וקולן של סופרים וכו'														מב: <
פרורא דאושכפי.	הכא תרגימו:													מב:
זה טיפולן של בנות עשירים שמשירות אותו לבנות עניים	רב שימי מחזנאה:													מב:
איני?														מב:
ארבעה מיני מדינה, ושלישה מיני אומנות.	והא תנא רבי חייא:													מב:
ואי אמרת טיפולן של בנות עשירים - מאי מיני אומנות איכא?														מב:
ואלא מאי - פרורא דאושכפי														מב:
אמאי קרי ליה האי קולן של סופרים? קולן של רצענן מיבעיא ליה														מב:
לעולם פרורא דאושכפי, ומאי קרי ליה קולן של סופרים - דסופרים נמי מדבקין בהו ניירותיהן.	רב אושעיא:													מב:
רבי אליעזר אומר אף תכשיטי נשים וכו'.														מב: <
תכשיטי נשים סלקא דעתך?														מב:
אלא אימא: אף טיפולי נשים														מב:
בנות ישראל שהגיעו לפרקן ולא הגיעו לשנים, בנות עניים טופלות אותן בסיד, בנות עשירים טופלות אותן בסולת, בנות מלכים בשמן המור, שנאמר (אסתר ב) ששה חדשים בשמן המור.	דאמר רב יהודה אמר רב:													מב:
מאי שמן המור?														מב:
סטכת	רב הונא בר ירמיה:													מב:
שמן זית שלא הביא שליש.	רב ירמיה בר אבא:													מב:
אנפיקנין - שמן זית שלא הביא שליש. ולמה סכין אותו - מפני שמשיר את השיער ומעדן את הבשר.	תניא, רבי יהודה:													מב: